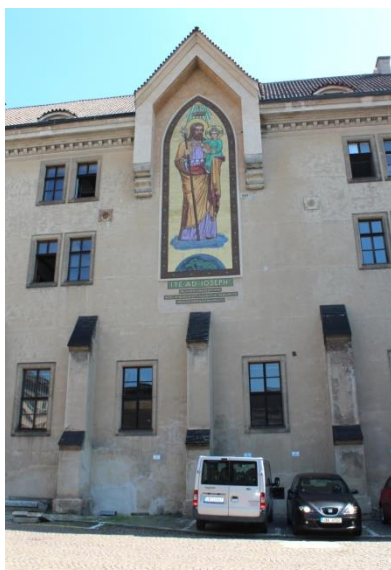

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE

ID	PHA-02003
Název/motiv mozaiky	Sv. Josef
Autor	návrh Gabriel Jakob Wüger, realizace Viktor Foerster
Datace	1906-1910
Místo	klášter u kostela Nanebevzetí Panny Marie v Emauzích (Na Slovanech), Vyšehradská 49/320, Praha 2 – Nové Město
GPS souřadnice	50°4'19.152"N, 14°25'1.797"E
Rozměry mozaiky, umístění	výška 8,5 m, šířka 3,2 m (cca) Mozaika je instalována na průčelí kláštera směrem do dvora.
Výška umístění mozaiky nad zemí	cca 8,5 m
Mozaika je směřována na (SS)	západ
Popis okolí, statika budovy	Mozaika je umístěna na budově kláštera, který se nachází v městské zástavbě. Budova je v dobrém stavu, místy vykazuje drobné praskliny a opadávání omítky.
Poznámky	

HUMANITNÍ PRŮZKUM MOZAIKY

Mozaika s postavou sv. Josefa je zasazena do dvorního průčelí klášterní budovy pod stříškou prolamující korunní římsu. Vytvořil ji Viktor Foerster podle kartonu benediktinského mnicha Gabriela Jakoba Wügera, který byl představitelem beuronské malby. Statická postava sv. Josefa na zlatém pozadí je zasazena do bohatě dekorativně zpracovaného rámce. Světec drží v pravé ruce rozkvetlou hůl a na levé ruce Ježíška, který rozvinuje nápisovou pásku s textem (E)CCE.FIDE(I).SERVVS (Hle služebník víry). Pod figurální scénou je zasazen čtyřřádkový nápis: ITE.AD.IOSEPH//IN.PIAM.MEMORIAM.RMI:D.BENEDICTI.SAVTER.ABBATIS.MDCCCLXXXV-MCMVIII, z něhož je zřejmé, že scéna vznikla jako vzpomínka na opata Benedikta Sauera, který zemřel 7. 6. 1908. Mozaika přestála v pořádku americký nálet, který poničil klášterní budovy na konci 2. světové války a v letech obnovy kláštera ji restaurovala mozaikářská dílna Ústředí uměleckých řemesel (1959-1960). Nový restaurátorský zásah provedl v roce 2003 František Tesař. Podobně kolosální rozměry, jako sv. Josef, měla i další z mozaik v exteriéru kláštera v Emauzích - Trůnící Panna Marie. Ta však zanikla nejspíše během poválečné rekonstrukce kláštera.

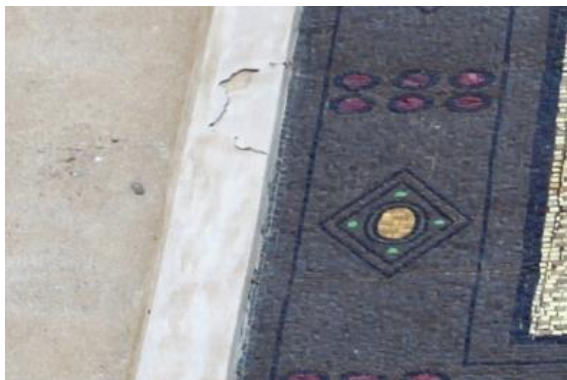
CHARAKTERIZACE PROSTŘEDÍ A SAMOTNÉ MOZAIKY

Působení okolního prostředí, míra zakrytí mozaiky, biologické poškození

- drobné praskliny a odlupující se omítka u spodního okraje mozaiky

Mozaika je v horní polovině částečně chráněna stříškou, spodní polovina je zcela vystavena působení okolního prostředí.

Biologické poškození nebylo zaznamenáno.

Ztráty materiálu v ploše

- místy jsou jednotlivě vypadané kostky

- na několika místech viditelné opravy mozaiky (rozdílná barevnost a skladba kostek, rozdílná barevnost spárovací hmoty) – poslední restaurování proběhlo v roce 2008 (restauroval Martin Martan)

Použitý materiál - kostky a pojiva

Mozaika je sestavena ze štípaných skleněných kostek o přibližné velikosti 1,5 cm x 1 cm. Použité sklo je převážně zakalené, ojediněle byly pozorovány kostky z čirého skla. Hojně se vyskytují bubliny. Na povrchu kostek nejsou výraznější známky znečištění (platí pro pohledovou stranu). Některé kostky mají matný a hrubý povrch (fialové). Zastoupeny jsou kostky se zlacením a stříbřením.

Pojivo mezi kostkami je různě barevné – šedé, béžové, hnědočervené, hnědé (známky různých oprav). V pojivu jsou viditelná zrna písku.

- detail dvou kostek z čirého skla;
bublíny na povrchu kostek

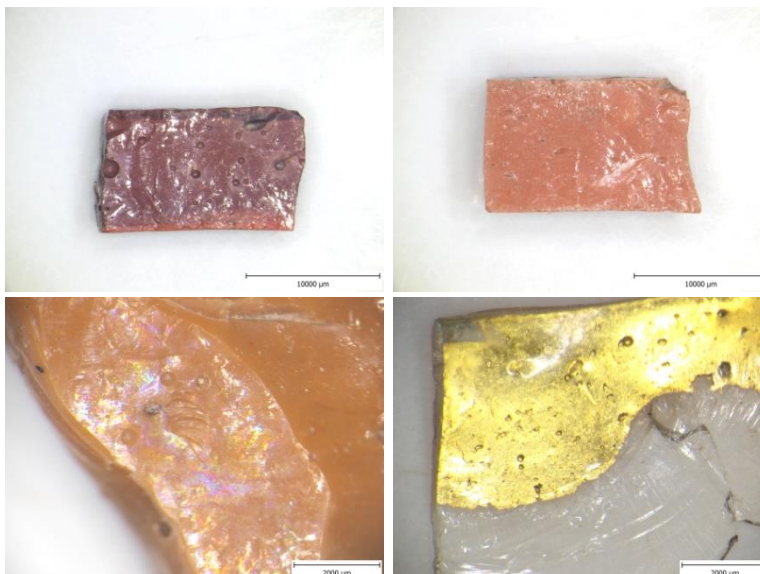
- hrubý a matný povrch fialových kostek

ANALYTICKÝ PRŮZKUM

Optická mikroskopie

- povrch skleněných kostek

- projevy iridiscence na povrchu skla
(snímek vlevo); detail odštipnuté
skleněné kostky se zlacením (snímek
vpravo)

Zkouška chemické odolnosti RTG – fluorescenční analýza

POZNÁMKY

Přílohy Literatura

O Emauzské pouti..., Národní politika, 6. 4. 1904, s. 5.
Antonín Langhamer, *Minulost a přítomnost skleněné mozaiky v Čechách*, *Sklář a keramik*, roč. 53, 2003, č. 4–5, s. 72–78.
Helena Čížinská, *Beuronská výzdoba v Emauzích*, in: Klára Benešová – Kateřina Kubínová, *Emauzy: benediktinský klášter Na Slovanech v srdci Prahy*, Praha 2007, 152–190.
Veronika Vicherková, *Novodobá česká mozaika jako výtvarný prostředek a společenský výraz*, bakalářská práce, FHS UK Praha, 2008, s. 29.
Miroslav Kudrna, *Umění cestou k nejvyššímu poslání aneb Výtvarné dílo Viktora Foerster (1867-1915)*, Jihlava 2012, s. 3.